

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 3. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 :
Negyedévre ———— 6 :
Egy óra ———— 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, január 5.

Egy elveszett esztendő.

Nagybecskerek, január 5.

A képviselőházban tegnap ismét elkezdődtek az ülések és ismét folytatódott az időfecsérlés és szószaporítás, melylyel az ellenzék jóvoltából Magyarország népe egy esztendőt veszített el. Ezt az elveszett esztendőt nagyon meg fogjuk emlegetni.

Ha a római császár nagy veszteséggel panaszolta fel azt a napot, melyen valami nagy dolgot nem művelt és kitört belőle a „diem perdidit!“ akkor a magyar nemzet gyászba borulva elmondhatja: „annum perdidit!“ és egy elveszett esztendő hatásait a nemzet fejlődésére aránylag sem lehet még megközelítőleg sem oly gyorsan pótolni, mint az egyén képes egy elveszett nap hatásait jóvátenni.

Midőn 1902. Szilveszter-éjjelén a monarchia két államának kormányai közt sok fáradság és viszontagság után kész lett a kiegyezés, Magyarország megkönnyebbülten lélegzett fel s azt hitte, hogy immár legyőzheti az oly sokáig érzett gazdasági depressiót, de minden várakozásnak az ellentéte teljesedett: a helyett, hogy jobbra fordult volna a dolgok sora, rosszabbra fordult, a helyett, hogy a munkában való öröm érvényesülhetett volna, a népet szinte kényszerítették a semmittevésre, kényszerítette oly testület, melynek tulajdonképpen az a hivatása, hogy a nép érdekeit képviselje és a nemzet fejlődését vezesse és előmozdítsa. Miután az obstrukció már a mult év őszutóján bejelentette magát, márciustól kezdve ismét kitört a parlamentben és még ma sincs vége. Oly kormányt, mely duzzadni látszott a szilárdaságtól, oly kormányt, melynek Magyarország oly sokat köszön, elsöpört, más kormányok érvényre sem juthattak, a tekintélyt kigunyolták és aláásták, a parlament házszabályaival szinte labdázta, a törvényeket elnémitották, a legörületesebb várakozások és aggodalmak uralkodtak a közvéleményen. Mindsötétebb lett, mindfelebb éjszaka borult az ország fölé és kedvezett a politikai kísérletek elvetemedett üzelmeinek, melyeket fényes nappal mindenki érdem szerint méltatott. Végre egy nemeslelkű királyiszó „legyen világosság!“-ot kiáltott, végre egy elszánt férfiú állt az államügyek ellére, hogy rendet vigyen a chaos-ba.

És talán mégsem teljesen elveszett esztendő az elmúlt év. Terméketlen volt ugyan minden gazdasági és kulturális eredményben, de talán annál termékenyebb politikai megismerésekben. Talán épen most fogja belátni a nemzet, miféle emberek martaéka lett, be fogja látni, mire van szüksége gyógyulásához, haladásához. Talán épen ez az esztendő hozza meg a haladás biztosítását, a biztosítást a politikai munka további zavarása ellen, talán a szabadelvűség kivált a politikai képviselői elszántaságot és egyetértést tartanak fenn, melyet oly sokáig nélkülöztek, talán akkor a szabadelvűség Magyarország javára győzelmebben fog működni, mint valaha és mindmélyebb gyökereket ver az egész nép szívében. Lehet, hogy most, amint a mult év elejétől fogva kellemetlen csalódásokba hajítottak bennünket, most Tisza István vezetése alatt a békés meglepetések sora előtt áll az ország.

A közönséghez.

Az új esztendővel immár harmincharmadik esztendéjébe fordult a „Torontál“. Nagy idő ez egy újság életében és egyszerűs mind annak biztonsága, hogy a lap hűen és lelkiismeretesen teljesítette hivatását. A lefolyt harminckét esztendő fölment bennünket attól, hogy vallomást tegyünk munkálkodásunkról. Munkásságunk, célunk változatlan volt mindig s változatlan lesz a jövőben is. Az igazi liberalizmus zászlaja alatt harcolunk továbbra is s lelkiismeretes, pontos, megbízható gyors hírszolgálatot adunk jövőben is mindenről, úgy arról, ami a nagy világban előfordul, mint arról, ami összefügg a mi városunk, a mi vármegyénk politikai, társadalmi és gazdasági életével.

Dicsékvés nélkül mondhatjuk, hogy e munkában a „Torontál“ hű tükre volt mindig az eseményeknek, higgadt, komoly szószólója mindennek, ami érdeke volt a közönségnek, tisztessége és becsülete a sajtónak. Ebben a munkában kérjük az új esztendőben is a közönség támogatását s hiszszük, hogy az nem is marad el.

A „Torontál“ előfizetési ára:

Egész évre	24 korona.
Félévre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „
Egyes szám ára 8 fillér.	

Városi közgyűlés.

(Rendőri reformok.)

Nagybecskerek, január 5.

Aki azért jött el a tegnapi gyűlésbe, hogy valami nagy emóciókban gyönyörködjék, az egy csalódással gazdagabban mehetett haza. Két órai beszélés után, mely idő alatt a képviselő urak a legudvariasabban bírálták a közbiztonsági állapotainkat, nagy többséggel elfogadták a tanács foltozó javaslatát, mely a bajt egy kis új beosztással véli gyógyíthatni. A rendőrség létszámának szaporítását a többség hevesen ellenezte, csupán a gyűlés végén egy rövid, de éles szóharc után, mely Oldal Antal és a polgármester között fejlődött ki, mondta ki a többség, hogy az Oppovában felállítandó inspekciónak hivatalra igenis szükség van.

Egyebekben pedig az ügy tanulmányozását egy kedves régi ismerősünkre, a 10 es bizottság gondjaira bízták. Így tehát egész biztonságban lehetünk, hogy ezentul nem fogják ellopni sem a pénzünket, sem a libáinkat. Az idén talán még igen, de a jövő telen semmi esetre sem.

A közgyűlésről következő tudósításunk számol be:

Elnök: dr. Perisics Zoltán polgármester.
Jegyző: Strosz Béla városi főjegyző.

Az elnök megnyitó szavai után a főjegyző felolvassa a tanács és illetve az állandó választmánynak a rendőrség újjászervezésére vonatkozó a „Torontál“-ban már közölt javaslatát, melyet Pánics Dániel városi tanácsos szerb nyelven ad elő.

Pucs Frigyes elfogadja a tanács és az állandó választmány javaslatát, indítványozza azonban, hogy rendőrségünk államosítása kérésék, kéri továbbá a képviselőtestületet, utasítsa a város tanácsát, hogy keresse meg a csendőrpáncsnokságot, hogy a csendőrség legyen segítségére a rendőrségnek a város közbiztonságának fentartásában; a rendőrség kizárólag csak rendőri szolgálatot teljesítsen s végül, hogy a rendőrség szakosított oktatásban részesüljön.

Dr. Billitz Béla konstatálja, hogy városunk idegen forgalma az utóbbi időkben nagy mértékben növekedett, mely fejlődéssel a rendőrség nem tart lépést. Azt hangoztatja, hogy a hatóság első kötelessége az, hogy a polgárság személyi és vagyonbiztonságát szilárd alapra helyezze, s épen ezért rendőri intézményünket újra kellene szervezni. Indítványozza, hogy a képviselőtestület saját kebeléből válaszszon egy bizottságot, melynek feladata lesz a felvetett kérdéseket tisztázni s működéséről a város képviselőtestületének beszámolni.

A polgármester úgy Pucs, valamint dr. Billitz javaslatát helyesnek és elfogadhatónak találja s indítványozza, hogy a város intezzen felira ot a kormányhoz, a melyben rendőrségünk államosítását kéri. Ami Pucs második indítványát illeti, úgy tudja, hogy a csendőrség mindenkor szívesen nyújtott segédkezet rendőrségünknek s éppen ezért kéri Reitter rendőrkapitányt, hogy vegye igénybe szükség esetén a csendőrség szolgálatait. Ugyancsak elfogadásra ajánlja Pucsnak azon indítványát, hogy a rendőrség pusztán csak rendőri szolgálatot teljesítsen. Nagy bajnak tartja, hogy a rendőrség mindezekig nem részesült szakosított oktatásban s hogy ennek a bajnak a jövőben eleje vétessék, kéri a város főjegyzőjét, hogy a mennyiben a rendőrkapitány nem volna hajlandó arra, heti 2 órát szenteljen a rendőrség oktatására.

Reitter Oszkár válaszul a polgármester beszédére, kijelenti, hogy a rendőrtisztviselőket, valamint ő maga is rendelkeznek annyi szabad idővel, hogy a rendőrségnek e szabályzatokkal megismertessék, eddig azonban azért nem volt ez megtehető, mert a legénység nagyon el van foglalva. Egyébként kéri a közgyűlést, hogy tekintsen el a polgármester utóbbi javaslatától, mert megszegyenőnek tartaná magára nézve azt, ha a főjegyző bizatnék meg azzal, hogy a rendőrséget kiiktassa. Beszéde további során kifejti, hogy városunk közbiztonsága nincs annyira megrendítve, mint a hogy azt sokan gondolják s hogy egy idő óta gyakrabban fordulnak elő rendellenességek, azt egyrészt a szegény nép keresetnélküliségének, másodsorban pedig a közönség, illetve a házigazdák hanyagságának tulajdonítja, mert a napokban, midőn éjjel körutat tett a városban, számos ház kapuját nyitva találta (itt felsorolja azon házakat, melyeknek kapuit éjjelre nem szokták bezárni) s így nem csoda, ha a lopások és betörések gyakoriak. Nagy hibának tartja még azt is, hogy a város néhány évvel ezelőtt hat rendőri állást szüntetett be, szülő szerint nagyon előnyös volna, ha két járőrrel többet lehetne szervezni. Egyébként a maga részéről igéri, hogy minden lehető el fog követni, hogy a városban csend és rend uralkodjék.

Menczer Lipót hozzájárul az állandó választmány javaslatához azzal a fenntartással, vétessék határozatba az, hogy egy rendőrtisztviselő állandóan az őrtanyán tartozik lenni s azok, kik tényleges rendőri szolgálatot nem teljesítenek, szükség esetén tartoznak rendőri szolgálatot teljesíteni. A rendőrök kiiktatását továbbra is Reitter kapitányra kívánja bízni s hiszi, hogy az ezen megbízásnak pontosan eleget fog tenni. A maga részéről szintén hozzájárul Pucs és dr. Billitz indítványához, azzal a különbséggel, hogy egy bizottság helyett a városi tanácsot kéri utasítani, hogy a rendőrségre vonatkozó kérdésekkel foglalkozzék s erről a közgyűlésnek számoljon be.

Oldal Antal osztja dr. Billitznek azon véleményét, hogy a hatóság első feladata az, hogy a személyi és vagyonbiztonság szilárd alapon nyugodjék s a város polgársága, mely a közbiztonság fenntartására oly nagy anyagi áldozatokat hoz, fel van jogosítva arra, hogy garanciát kérjen arra nézve, miszerint személyi és vagyonát nem éri veszély. Ez, sajnos a mi városunkban nincs meg. A közbiztonság mind aggályosabbá válik, oly mértékben, hogy a betörések napirenden vannak, a minek okát nem abban találja, hogy több háznál éjjelre a kapu nincs bezárva, hanem abban, hogy a rendőrkapitány nem gyakorol kellő ellenőrzést s így azután nem csoda, hogy a járőrök, kik tudják, hogy nincsenek ellenőrizve, vagy éppenséggel nem, vagy ha igen, akkor is hanyagul teljesítik kötelességüket. Dacára annak, hogy nem barátja a költsékezésnek, plane, mikor a város pénzéről van szó, de amikor a közbiztonságról kell kellőképpen gondoskodni, nem lehet, nem szabad garaszkodni s épen ezért indítványozza, mondja ki a közgyűlés azt, hogy a rendőrség létszámát hat emberrel

megszaporítja. Egyébként ő is hozzájárul dr. Billitz indítványához és javasolja egyszersmind, hogy a képviselőtestület saját kebeléből alakítson egy nyolc tagú bizottságot, mely bizottság a város tanácsával együtt tanulmányozza más vidéki városok rendőri szervezetét s a tanulmányozás eredményéről tegyen jelentést a képviselőtestületnek. Indítványozza továbbá, hogy az Oppova negyedben, vagy ahhoz közel inspekción hivatal létesítsék, annál is inkább, mert nevezett városnegyed minden tekintetben magára van hagyatva s így a közbiztonság ott meglehetősen gyenge labon áll.

A költségek nem fogják a várost túlságosan megterhelni, mert ha drága ivlámpákkal tudjuk a belvárost kivilágítani, akkor kell hogy pénzünk legyen a legszükségesebbre is.

Gligorovics János azon a nézetben van, hogy sokkal célszerűbb lenne, ha a város a sok felesleges rendőrségi hivatalnok helyébe inkább több rendőrléányt alkalmazna.

Dr. Pollák Viktor felvilágosítást kér Reittertől a rendőrség beosztására vonatkozólag, mert csak úgy mondhat véleményt arra nézve, szükséges-e a rendőrök létszámának emelése, vagy sem.

Reitter Oszkár a kért felvilágosítást megadja, a mennyiben kimutatja, hogy a 29 rendőrből csak 17 ember teljesít tényleges szolgálatot, míg a többiek többé-kevésbé el vannak vonva a szolgálat-tételtől. Ejjel a rendőrség 8 órájartot teljesít, 5 ember pedig állandóan az őrtanyán tartózkodik s így az egyes rendőrök csak minden negyedik éjjelt szentelhetnek pihenésüknek.

Dr. Pollák úgy az állandó választmány, mint dr. Billitz és Pucs indítványát elfogadja s mivel a rendőrkapitány előterjesztéséből meggyőződött arról, hogy nincs elég rendőrünk s mivel pusztán csak pénzkérdést lát fennforogni, kéri a képviselőtestületet emelje határozatát azt az indítványt, mely szerint rendőrségünk hat emberrel szaporíttassék.

Dr. Brajjer Lajos egyetért dr. Billitzel s midőn az állandó választmány javaslatát elfogadja, indítványozza egyszersmind, hogy szerzettessék be a városunkkal körülbelül egy színvonalon álló vidéki városoktól a rendőrségre vonatkozó költségvetés, a rendőrkapitányságtól pedig a rendőrség szervezeteire vonatkozó utmutatások. Elfogadja Odának a rendőrség létszámának szaporítására vonatkozó indítványát, azzal, hogy a létszám csak ideiglenesen s csak a téli hónapokra szaporíttassék. Ami a rendőrök oktatását illeti, indítványozza, hogy az eddigiek még részesüljenek kiképzésben, de ezután már csak olyanok legyenek felvehetőek a rendőrségbe, a kik a szabályzatot ösmernék s ebből a rendőrkapitány előtt sikerrel vizsgáltak. Ha pedig megköveteljük a rendőroktól, hogy köteleesséjük pontosan teljesítsék, megkövetelhető a házigazdától is, hogy az éjjeli órákban egy meghatározott időn túl ne tartsák nyitva kapukat s ha mindezzel megteszik, úgy bírsággal sújtandók.

Grünbaum Arnold szintén amellett az indítvány mellett foglal állást, hogy a rendőrség létszámát szaporítani kell. Ezt ő már három év előtt is kérte, amikor nála betörték. (Derűtség.) Szó szerint helyes volna, ha a rendőrséget nappali és éjjeli szolgálattevőkre lehetne osztani. Indítványozza, hogy boltiőrök szerveztessék s hogy a rendőrkapitányság a Belvároshoz közelebb eső helyre tétessék át.

Dr. Pánics Mladen ellenzi dr. Brajjernek azon indítványát, hogy az a házigazda, a ki éjjelre nyitva hagyja kapuját, bírsággal sújtassék, mert a legtöbb esetben nem a házigazda, hanem a cselédség az oka annak, hogy a ház kapuja nincs bezárva. Indítványozza, hogy a rendőrség utasíttassék, miszerint tegyen intézkedéseket arra nézve, hogy esti 6 óra után a foglalkozás nélküli csavargók ne ácsorogjanak a Hunyady-utcán. Ellenzi a rendőrség szaporítását s a tanács javaslatát kéri elfogadni.

Szalay József úgy az állandó választmány, valamint Pucs és dr. Billitz indítványát elfogadja, kéri a többi indítványok figyelmen kívül hagyását. Indítványozza rendőrségünk államosítását, továbbá hogy a csendőrpáncsnokság kerestessék meg az iránt, hogy nyomozások alkalmával legyen segítségére a rendőrségnek. Kifogásolja, hogy a rendőrségnél nincs annyi judicium, hogy a tolvajokat kézrekerítse s azt, hogy a nyomozást az alantos közegre bizzák.

A polgármester ezután javasolja a közgyűlésnek, hogy a létesítendő bizottságba 10 tag választassék be, ha a bizottság úgy fogja találni, hogy a rendőrség létszámát szaporítani kell, úgy ő is meg fog nyugodni ezen határozatban, ambar meg van győződve arról, hogy a rendőrség a jelenlegi létszám mellett is el fogja végezhetni a teendőket.

Dr. Györgyevics felszólalása után a polgármester az állandó választmány javaslatát teszi szavazásra, melyet a többség elfogad.

Oldal Antal tiltakozik az ellen, hogy az elnöklő polgármester az ő indítványának azon részét, mely az oppovai expozitúrára vonatkozik, egyszerűen agyonhallgassa.

A polgármester tiltakozik a lecke ellen s kijelenti, hogy ő abban a véleményben volt, hogy

az oppovai negyed lakói maguk sem ragaszkodnak az indítványhoz, azért nem tette fel külön a kérdést. Hogy azonban felreértés ne legyen, ime megteszi.

A szavazás eredménye az lett, hogy a többség Oldal indítványát elfogadta. (Derűtség.) Dr. Pollák felelőszót jelent be.

A kiküldendő tizes bizottságba az elnök ajánlja Oldal Antalt, Szalay Józsefet, Szilágyi Albertet, dr. Pollák Viktort, Gligorovics Jánost, dr. Györgyevics Milost, dr. Billitz Bélát, Menczer Lipótot, Pucs Frigyeszt és dr. Várady Imrét, akiket a közgyűlés bizottsági tagoknak meg is választott.

Ülés vége 5 órakor.

Eremités Pált meggyilkolták.

— Saját tudósítónktól. —

— január 5.

Megdöbbenő rémhírt kaptunk ma délelőtt Nagyikindáról. Két testvér meggyilkolta Nagyikinda országgyűlési képviselőjét Eremités Pál bankigazgatót, törvényhatósági bizottsági tagot, fényes nappal, a nyílt utcán s az áldozat rövid idő alatt kiszenvedett.

A rémes esetről Nagyikindáról a következő részleteket telefonozzák lapunknak:

Eremités Pál országgyűlési képviselő, aki Nagyikindán tartózkodik az ünnepek alatt ma reggel egy ügyben elment az ottani kir. járásbíró-sághoz. Tíz óra után elvégezte az ügyet s eltávozott a bíróság épületéből.

Alig haladt azonban a szemközt levő szálloda felé, amikor egyszerre két ember lépett eléje, akiknek egyike revolverrel többször rálőtt, majd mikor pedig elesett, a másik vasbottal ütötte-verte.

Eremités elcsúszott, próbált a támadás ellen, de elcsúszott, majd a lövések is találtak s így tehetetlenül vált. A közvetlen közelben a támadás pillanatában nem volt senki s mire a távolabb járó-kelők segítségére siettek, már késő volt, Eremités számos sebből szenvedve holtan terült el a földön.

Az összegyűlt tömeg és a rendőrök a merénylőket hamarosan lefogták s a rendőrségre vitték, ahol Wachtel Leó rendőrkapitány a kir. ügyész jelenlétében rögtön megkezdte kihallgatásukat.

A gyilkosokat Sibul Mladen és Sibul Györgynek hívják s azt vallják, hogy egy régi pörből eredő bosszúból gyilkolták meg Eremitét.

Eremités holttestét a gyilkosság után lakására szállították, most ott fekszik.

A véres tett Nagyikindán nagy riadalmat keltett s híre futó tüzként járta be a várost, sőt még a délelőtti folyamán megyeszerte is elterjedt s mindenütt élénk megdöbbenés támadt.

Eremités életrajzi adatai az „Orsz. gyűlési Almanach” szerint a következők: Moholon Bácsmegyében született 1844-ben, jogi tanulmányainak befejezése után ügyvédi gyakorlatot kezdett Nagyikindán, de emellett mindig buzgó közigazgatási tevékenységet fejtett ki. Éveken át igazgatója volt a nagyikindai takarékpénztárnak. A görög keleti egyház ügyeiben is tevékeny részt vett, világi tagja a bácsi görög keleti püspökség közigazgatási bizottságának. Az 1901. évi általános választások alkalmával szabadalvú programmal képviselővé választották Nagyikindán.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Három királyok.** Holnap ránk köszönt ismét a napkeleti bölcsék ünnepe a Vízkereszt. A keresztény hitbéli kegyelet szép történettel ruhazza fel őket; ajándékot vittek a gyermek Jezusnak s ezzel magukhoz hasonló szuverénnek ismerték el hatalomban, tudásban. Mert Gáspár, Menyhért és Boldizsar nemcsak királyok, hanem világhírű bölcsék is voltak. Kedves ez az ünnep általában, különösen a fiatalság örül neki, hiszen határköve a farsangnak. Carneval, a jókedvű mókák fejedelme ugyanekkor tartja bevonulását, hogy uralkodjék néhány héten keresztül. Ezuttal sietős lehet az útja, mert mindössze hat hétig marad

köztünk. Mi ez az 52 napos farsangokhoz! sóhajt fel keseregve a leányszív, de a másik percében már azzal vigasztalódik, hogy hiszen lesz mulatság azért ugys, papákra nézve pedig mindenesetre nyereség, mert ha rövidebb a mulatság, rövidebb a bójt is utána.

Ami az ünnep egyházi részét illeti, az ma kezdődött el délután 2 órakor a vizszenteléssel. Holnap reggel fél 8 órakor csendes mise lesz német prédikációval, fél 9 órakor csendes mise magyar prédikációval, 10 órakor pedig ünnepi istentisztelet, melyet Szabó Ferenc apátplébános fog végezni.

— **Személyi hír.** Tallián Béla földművelési miniszter, a törökkanizsai kerület orsz. képviselője családjával együtt Budapestre költözött, honnan csak majus hónapban fog ismét t. kanizsai birtokára lerátni, hogy a nyarat ott töltsé.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt fél 12 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével a városházán ülést tartott, melyen több folyó ügyet intéztek el.

— **Az új makói plébános.** Említettük, hogy az elhunyt Kristóffy János makói plébános helyébe Kayser Lajos t. becei plébánost fogak kinevezni. Mint a Magyar Állam jeleüti, Dessewffy Sándor esanádi püspök már ki is nevezte makói plébánossá Kaysert, aki legközelebb foglalja el új parochiáját a törökbecseiek mély sajnálatára s a makóiak örömére.

— **Nagy vadászat.** Nikolics Feodor báró Rudna határában levő uradalmi erdejében a napokban 3 napig tartó vadászatot rendezett, amelyen részt vettek Gyertyánffy Andor, dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró, Vécsey Béla huszárkapitány, Walterskirchen Farkas báró, dr. Gyertyánffy László, Jovánovits Miklós temesmegyei főjegyző, Köhler Ernő és Otto, Nicka Antal, Papp Antal, Párcsich István, Pifát Bálint, Riedel Harry nagybirtokos, dr. Schimpl János stb. A vadászat összeredménye 384 nyul, 3 róka, 46 fogoly és 12 szalonka.

— **Megyebizottsági tagok választása.** Legutóbb két helyen volt a megyében törvényhatósági bizottsági tagválasztás. Klariban megválasztották Hepp Mátyás takarékpénztári igazgatót, Lovrinban pedig dr. Krausz Ferenc ügyvédet.

— **Halálozás.** Weisz Hermann temesvári tekintélyes polgar tegnapelőtt Temesvárott 86 éves korában elhunyt. A boldogultat, a kiben Weisz Julián a Budapester Tagblat, Vida Felix a „Kleines Journal” szerkesztője édes atyjukat gyászolják, tegnap délelőtt temették el Temesvárott nagy részvét mellett.

Begala Béla nagybecskerei könyvnyomdász ma reggel 42 éves korában hosszas betegség után meghalt. Temetése holnap délután 3 órakor lesz.

— **A botosi szocialisták kivánságai.** A lelkiismeretlen szocialista igazgatóktól félrevezetett egyszerű nép a vármegye egyes helyein újabban folyton mozgolódik s a legfuresabb kivánságokkal áll elő. Így most a botosi „szocialisták” állottak elő a legkülönösebb követelésekkel. Nem akarnak egyebet mint, hogy a községi bíró és az esküdtek fizetést ne kapjanak, a községi végrehajtót, kézbesítőt és irnokot bocsássák el és végül, hogy a lelkész az utcasarkokon prédikáljon, a prédikáció után — tényezőzzen és ebből tartsa fenn magát. A félrevezetett nép egyrésze olyan nyugtalanul viselkedett, hogy a csendőrségnek kellett közbe lépni, amire azután a botosi szocialisták kijózanodtak s követeléseikről egyelőre lemondottak.

— **A leány miatt.** Véres verekezés történt tegnap Nagybecskereken a szentmihályi sorompónál. Kirtvánszki Mladen 16 éves napzsamos ugyanis tegnap este mulatozás közben egy leány miatt szóváltásba keveredett egyik társával, Berberszki Péterrel. A szóváltás vége az lett, hogy Kirtvánszki kést rántott s azzal úgy megszúrta társát, hogy az menten összeesett. A keselő legény ellen a rendőrség megindította a bünyfenítő eljárást.

— **Gyilkos szerelmek.** Az éretlen szerelem gyilkos tette vitt két gyerek szerelmest. A szerelmes pár Avanzky Jelena 17 éves párdányi leány és Sircsevics Aca 18 éves szintén odaváló legény, akik gyilkosságot követtek el azért, hogy együtt élhessenek. Özvegy Avaczki Dusanné leányát a 17 éves Jelenát ugyanis elcsábította Sircsevics. A fiatalok jó ideig titkoltak szerelmüket, de végre is bekövetkezett az idő, amikor már nem lehetett tagadni semmit. A legény a saját szüleihez akarta vinni szerelmest, de a legény szülei ebbe nem egyeztek bele. Özvegy Avaczkiné amikor megtudta a leánya szegényét, szintén elzavarta a leányt a háztól, aki emiatt pár hétig a rokonoknál tartózkodott. A mult héten visszaruent a leány az anyja házához, akit az anyja csak

azzal a feltétellel fogadott a házba, ha szakít a csábítóival és a legény nem megy többet a házhoz. Alig melegegett meg otthon a leány, harmadnapra már ott volt a szeretője is, aki azontul nem is akart távozni a háztól. Két napi veszekedés után vasárnap elcsendesedtek, amikor Siresevics eltávozott a háztól. A fiatalok azonban ekkor már összebeszéltek, hogy a leány anyját elteszik láb alól. Tegnapelőtt este, amikor Avaczkine lefeküdt, a lánya beeresztette szeretőjét, akit egyelőre a konyhában rejtett el. Alighogy az öreg asszony elaludt, a legény egy éles beretvával elvágta az asszony nyakát, aki rövid idő alatt elvérzett és meghalt. A gyilkosság után a legény eltávozott, a leány pedig fellármázta a szomszédokat azzal a rémhírrel, hogy az anyja öngyilkos lett. A hatósági közegek azonban csakhamar megállapították, hogy Avaczkine gyilkosságának lelt áldozata, miért is valótóra fogták a leányt, aki be is vallotta, hogy a szeretője ölte meg az anyját az ő segítségével. A gyilkosokat elfogták.

Ellopott disznócsorda. Tolvádián a napokban egész disznócsordát loptak el ismeretlen jómadarak. A csorda, amely két gazda tulajdonát képezte, 23 darabból állt. A csendőrség a tolvajokat nyomozza.

Leányrablás. Mint Orlováról jelentik, a minap Sakara Zsófia 18 éves botosi leányt Oltyán Lázár, Nedelko Dusan és Bugarszky Stevo botosi legények elraboltak és Orlovát községbe vitték. A csendőrségnek csak negyednapra sikerült holtléteket meg tudni és a leányt szüleinek átadni. A legények ellen megtekintették a feljelentést.

Tolvaj vevők. Kellemetlen vevői voltak a napokban Kohn Ede nagyikindai rőfőskereskedőnek. Egy román atyafi állított be ugyanis hozzá feleségével együtt látszólag vásárlás céljából. Azonban a házaspár a helyett, hogy vásárolt volna, az elébe adott seiyemárukból több seiyemkendő ellopott és eltüntetett és azután mindketten nyugodtan eltávoztak az üzletből. Távozásuk után Kohn észrevette, hogy több seiyemkendő hiányzik, mire nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást s az adott személyleírás alapján sikerült a tettest Tornován György komlói lakos személyében kipihatólni, kit nyomban letartóztattak. Vele volt felesége azonban megugrott. Tornován már többször büntetett ember, ki lopás miatt már több ízben 6-6 hónappal volt büntetve. Tornovánt a kir. járásbíróhoz kísérték, a hol Dózsa Himér kir. aljárásbíró a kiderített tényállás alapján nyomban 3 havi fogházra ítélte. Feleségét, ki a lopás elkövetésekor megszökött, körözik.

Irodalom.

* **A „Magyar Lant”** dr. Angyal Armand, dr. Vajda Emil és Konten Emil szerkesztésében IV. évfolyamába lépett. Ez alkalommal a lap új köntösben, nagy oktáv alakban jelenik meg, igen csinos kivitelben. Vezérelke lelkes szavakban méltatja a zenei élet nagy halottjának, id. Ábrányi Kornélnek érdemeit. Érdekes terca az operette renaissanceéről értekezik. A hangversenyek, színházakról részletes hírlapokat hoz, tartalmas irodalmi kritikai és hírvonat tartja a lapot. Hangjegy melléklete Je sen Gusztáv „Lehne deine Wang” c. híres dalát hozza magyar fordításban, Z. Révész Annikó hangulatos „Esteledik” című dalát, Huszka J. „Aranyvirág” c. operettjéből egyik kerengőt hozza mutatványul, végre dr. Angyal Armand „Waise neble” c. érdekes, hangulatos salondarabját közli. E tartalmas zenei folyóiratot a zene és színház barátainak melegen ajánljuk. Előfizetési ára 4 kor., szerkesztőség Budapest, Rákóczi-tér 2. sz.

* **Uj magyar férfikarok.** Az Apollo c. magyar férfikar gyűjteményből megjelent a 70. száma a következő férfikarok vezérkönyvével és négy szólamával: 343. kar Borda Vagó J. Páltól (második díjat nyert pályamű) 344-45. k. Két kuruc dal Endrődy Sándor szövegére Goll Jánostól. a) Gyöngye violának letörött az ága . . . b) Péter és Pál: Két gonosz van a hazában . . . 346. k. Gyászdal, Oldal Janos szövegére Hoppe Rezsőtől, 348. Mégis bunda a bunda . . . régi magy. tréfás dal. Tolnai G. J.-tól, 348. k. Éji dal dr. Horváth Ákostól. Az Apollóból évenként négy hasonló szám jelen meg. Egész évi előfizetési díja öt kor. Postai küldemények címzendők Budapestre, VI. ker. Lazar-teca 18. sz.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 5-én.
— Távirati tudósítás. —

Budapest, január 5.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Polónyi Géza fölvilágosítást kér a miniszterelnöktől a legutóbbi bileki katonai kihágások ügyében s kéri, hogy az ott szolgáló ezredet cseréljék ki.

Tisza István gróf miniszterelnök kifejti, hogy a katonákat törvényesen tartották vissza. Elismeri, hogy a Boszniában szolgáló katonák helyzete súlyos, de hogy ezen könnyítsenek, annak az az első föltétele, hogy a rend helyreálljon. (Helyeslés jobbról).

Rakovszky István kéri a kormányt, hogy a bileki kihágás ügyében a katonák büntetésénél legyenek tekintettel a körülményekre.

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a hírlapok a kihágás dolgában túloztak. Előadja az esetet, amely szerint hatvan öregbaka nem akart tovább szolgálni, de nagyobb vétkeket nem követtek el s mindössze 16 ellen kell hadbírói eljárást indítani, míg a többieket fegyelmi uton büntetik meg. Bár a vizsgálat kiderítette, hogy a kihágásokat tervszerűen követték el a katonák, meg van győződve róla, hogy a büntetéseknél a katonai kormány humánus lesz.

Ezután következett a szavazás az ujoncjavaslat fölött s miután előbb Rakovszky halasztó javaslatát elvetették, az ujoncjavaslatot a nagy többség elfogadta.

Most áttértek a javaslat részletes tárgyalására s a címmel Szederkényi Nándor szólal föl.

A királyról.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: A király, aki Wallseeből hazajövet történt balesete óta nem hagyta el a királyi palotát, tegnap délután kocsizott ki először Schönbrunnba.

A helyzet.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Félhivatalosan nem tartják valószínűnek, hogy az ujoncjavaslat részletes letárgyalása után az évi ujonckontingens megajánlásáról szóló javaslatnak a sok számításában alaposan eszalódott obstrukciós csapatnak kedve legyen a kilátástalan portyázást tovább folytatni s az előjelek arra vallanak, hogy a kibontakozás műve talán most már gyorsabb folyásban fog haladni.

A német császár déli útja.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a római „Giornale d'Italia” című lap jelenti, Vilmos német császár január második felében Messinába érkezik. Ez alkalomból Viktor Emánuel olasz király a császárt meg fogja látogatni.

A kikindai gyilkosság híre a képviselőházban.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A déli órákban érkezett a képviselőházba Eremics Pál orsz. képviselő meggyilkolásának híre, a mely a képviselők körében mély megdöbbenést és részvétet keltett.

Szerencsetlenség a nyomdában.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Wodianer-féle könyvnyomdában halálos szerencsetlenség történt ma délelőtt. Wenger Jakab 25 éves nő gépmunkás ugyanis olyan közel hajolt a működésben levő géphez, hogy ez elkapta s fejét elszakította a törzstől. A vizsgálatot megindították.

Az orosz-japán háború.

Budapest, január 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Londonból táviratozzák: Az itteni japán követségről eredő hírek szerint Oroszország és Japán között a hadüzenet minden órában várható.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyrészen változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.92
Tengeri (májusra 1904.)	5.25
Zab (áprilisra)	5.54
Rozs (áprilisra)	6.70

Budapesti gabonátözsde.
Budapest, 1904. január 5.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.75	7.90	80	8.15	8.30
Pestvidéki uj	76	7.05	7.80	80	7.90	8.05
Bánsági uj	76	7.60	7.75	80	8.—	8.10
Bácskai uj	76	7.70	7.85	80	0.—	0.—

Rozs	uj elsőrendű	kilós	
		70-75	6.40
Árpa	másodrendű	—	6.25
	takarmány	60-62	5.55
Zab	égetni való	62-64	5.45
	sörfőzésre való	64-66	0.—
Tengeri ó	bánsági	39-41	5.50
	másnapi	—	5.50
			0.—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Mődöséről: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 45 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Mődösre: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

9988. szám. 1903.

35-31

Pályázat.

A szerb-aradáci jegyzői állás lemondás által megüresedvén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ez állásra pályázni óhajtanak, hogy vonatkozó kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 1-éig annyival is inkább adják be, mert az elkésztett érkezteteket figyelembe részesíteni nem fogom.

Rendes fizetés 1200 korona.
 Napidij átalány 80 „
 Ujoncozási költség 30 „
 Járáson kívüli utazásra napidij 6 „

A községhez tartozó kertnek szabad élvezete, szabad fűtés (szükséges fűtőszalma) és szabad lakás, hazi szükségletre ingyen előfogad, valamint magánmunkalátokért szabályrendeletileg megállapított díjak, végre anyakönyvvezetőnek leendő kinevezetése esetén évi 120 korona tiszteletdíj.

Nagybecskerek, 1904. évi január hó 4-én.

Daniel Ferenc.
 főszolgabíró.

Honig-Met

„Es stärkt den Magen, befördert die Verdauung, reinigt das Blut, ist heilsam für die Brust, überhaupt für die Gesundheit, wenn man täglich davon trinkt“ be-
 -:- hauptet Dr. Dzierzon. -:-

1 Liter sammt Flasche = 40 Heller
 ohne Flasche = 36 „

Gligorijevity Jöca,
 Spezerei- und Mehlhandlung,
 Fruchtplatz, Nagybecskerek.

MEGHIVÓ.

A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet“ 1904. évi január hó 24-én délután 2 óraker a törökbecsei községháza nagytermében megtartandó

VI. évi rendes közgyűlésre.

Tárgy:

- 1. Elnöki jelentés.
2. Három jegyzőkönyv-hitelesítő kinevezése.
3. II. évtársulat felosztási zárszámadásainak megvizsgálására kiküldendő bizottság megválasztása.
4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
5. Tiszta haszon felosztása iránti javaslat bemutatása.
6. 5 igazgató, 24 rendes és 8 pótválasztmányi tag, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 póttag megválasztása.
7. A VII. évtársulat megalakulása.
8. Indítványok, melyek 14 nappal előbb az igazgatóságnak bemutatandók.

Az igazgatóság.

Tartozik. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet 1903. évi mérleg-számlája. Követel.

Table with financial data for 1903, including assets (Főkvi szám) and liabilities (Követel) with columns for item names and amounts.

Veszteség- és nyereség-számlája.

Table showing profit and loss (Veszteség- és nyereség-számlája) with columns for item names and amounts.

Törökbecsén, 1903. december 31-én.

Juhász János s. k., pénztárnok.

Kayser Lajos s. k., igazgató.

Sáfrány István s. k., könyvvezető.

Felülvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság nevében:

26-1.1

Tasity Péter s. k.

Bittó György s. k.

Rózsa Lajos s. k.

Jovanovits Veliszláv s. k.

Jegyzet. II. évtársulatnak 295 tagja 1035 törzsbetéttel. III. " 170 " 522 "

IV. évtársulatnak 112 tagja 342 törzsbetéttel. V. " 251 " 799 "

VI. évtársulatnak 596 tagja 2564 törzsbetéttel. VII. " 91 " 361 "

Advertisement for 'tüzifa' (firewood) by Kurländer Imre, featuring 'szalon köszén' and 'pirszén (coacs)'. Includes contact information for Kurländer Imre.

Hirdetések felvételnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

Advertisement for 'Nagybecskereki Maskil-el-dol betegsegelyzo-egylet' (Nagybecskereki Maskil-el-dol disease relief society) regarding a public meeting (Közgyűlés).

Advertisement for 'A Richter-féle Liniment. Caps. comp.' (Richter's Liniment) with a detailed description of its benefits for various ailments.

Large advertisement for 'Delice' cigars, described as 'legjobb valódi francia szivarkapapir és szivarkahüvely' (best real French cigar paper and cigar case).

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.